

ZAŁĄCZNIK NR 3

do Programu ochrony środowiska dla gminy Radom na lata 2005 - 2012

Kalendarium dla miasta Radomia:

- VIII-IX w.** założenie wczesnośredniowiecznej osady w dolinie rzeki Mlecznej (w rejonie dzisiejszego Starego Miasta)
- II poł. X w.** budowa grodu obronnego zwanego Piotrówka
- 1155** pierwsza pisana wzmianka o Radomiu w bulli papieża Hadriana IV
- ok.1300 Stary Radom otrzymuje prawa średzkie
- 1340 Kazimierz Wielki zakłada Nowy Radom
- 1360 Radom otrzymuje prawo magdeburskie
- 1360-1370 budowa kościoła św. Jana (farnego) z fundacji Kazimierza Wielkiego
- 1383 na sejmie w Radomiu obrano Jadwigę, córkę Ludwika, królową Polski
- 1401 w Radomiu zawarto pierwszą unię Polski z Litwą
- 1481 w Radomiu zamieszkał drugi syn Kazimierza Jagiellończyka, królewicz Kazimierz (obecny patron miasta), który pod nieobecność przebywającego na Litwie ojca sprawował stąd rządy w Koronie
- 1489 na radomskim zamku Wielki Mistrz Zakonu Krzyżackiego Jan von Tieffen składa hołd królowi Kazimierzowi Jagiellończykowi.
- 1505 obradujący w Radomiu sejm uchwała konstytucję "Nihil novi" oraz wydaje "Statut Łaskiego" - pierwszy zbiór ustaw państwa polskiego
- 1564 według przeprowadzonej lustracji Miasto liczyło 1800 osób, 180 domów, 14 jatek, 2 łaźnie i 2 młyny
- 1613 Radom staje się siedzibą Koronnego Trybunału Skarbowego
- 1628 Miasto niszczy wielki pożar
- 1656 podczas najazdu szwedzkiego, w Rynku, w domu nr 4 należącym do Adama Gąski kwateruje król szwedzki Karol Gustaw
- 1660 po opuszczeniu miasta przez Szwedów liczy ono 395 mieszkańców i 37 domów
- 1737-1756 budowa Kolegium Pijarów, według projektu Antonio Solariego
- 1763 przeniesienie Trybunału Koronnego do Warszawy, Radom liczy 1370 mieszkańców i 137 budynków
- 1767 Karol Radziwiłł zawiązuje w Radomiu konfederację reakcyjnej magnaterii i szlachty, uznającej carycę Katarzynę II za gwaranta ustroju Rzeczypospolitej
- 1787 Stanisław August Poniatowski powołuje w Radomiu Komisję Dobrego Porządku
- 1795 po II rozbiórce Polski Radom zostaje włączony do zaboru austriackiego i staje się siedzibą Komisji Województwa Sandomierskiego, Komisji Obwodowej, Trybunału Cywilnego i Sądu Pokoju
- 1817 założenie pierwszej świeckiej szkoły elementarnej
- 1819 Fryderyk August Schnierstein otwiera zakład garbarski, początkując przemysłowy rozwój miasta
- 1825-27 wzniesienie gmachu Komisji Województwa Sandomierskiego według projektu Antonio Corazziego
- 1867 powstanie guberni radomskiej, jednej z najbardziej uprzemysłowionych w Królestwie Polskim, Miasto jako jedno z pierwszych w Królestwie otrzymuje kanalizację
- 1885 uruchomienie linii kolejowej z Dębina do Dąbrowy Górniczej
- 1901 uruchomienie w Radomiu jednej z pierwszych w Królestwie elektrowni oraz miejskiej sieci oświetleniowej
- 1911 Radom liczy 51 934 mieszkańców
- 1920-1939 Radom wchodzi w skład Centralnego Okręgu Przemysłowego, powstają Fabryka Chemiczna, Wytwórnia Broni, gazownia miejska, fabryka telefonów, fabryka obuwia
- 1935 Radom uzyskuje połączenie kolejowe z Warszawą
- 1938 Miasto liczy 90 059 mieszkańców
- 1939-1945 Radom siedzibą dystryktu radomskiego w Generalnej Guberni

16.01.1945	wyzwolenie Radomia spod okupacji niemieckiej
1948-1975	otwarcie stałego Teatru Dramatycznego, początek budowy dzielnic "Obozisko" i "Planty", powstaje Wieczorowa Szkoła Inżynierska, następuje rozbudowa struktur przemysłowych miasta
1975	w wyniku reformy administracyjnej Radom zostaje stolicą województwa
25.06.1976	radomscy robotnicy protestują przeciw polityce rządu i PZPR, Miasto staje się znanym ośrodkiem opozycji antykomunistycznej
04.06.1991	wizyta w Radomiu papieża Jana Pawła II
1996	radomska Wyższa Szkoła Inżynierska otrzymuje rangę Politechniki Radomskiej
1999	Miasto Radom uzyskuje rangę Powiatu Grodzkiego

Radom i Ziemia Radomska to miejsce urodzenia, życia i twórczości wielu sławnych ludzi:

- Mikołaj z Radomia - najstarszy ze znanych imiennie polskich kompozytorów działający w I połowie XV wieku;
- Jan Kochanowski (Jan Z Czarnolasu) (1530-1584) - najwybitniejszy poeta polskiego Odrodzenia;
- Jacek Malczewski (1854-1929) - czołowy malarz okresu Młodej Polski, malował portrety, pejzaże, obrazy symboliczne;
- Józef Brandt (1841-1915) - artysta malarz, specjalizujący się w malarstwie batalistycznym, głównie scenki rodzajowe o tematyce polskiej i kozackiej.
- Oskar Kolberg (1814-1890) - folklorysta, etnograf, muzyk i kompozytor;
- Tytus Chałubiński (1820-1889) - lekarz, uczonek, społecznik, odkrywca uzdrowiskowych właściwości Zakopanego, zapalony taternik, badacz przyrody tatrzańskiej i kultury góralskiej;

W Radomiu mieszkali lub tworzyli:

- Witold Gombrowicz - światowej sławy dramaturg;
- Włodzimierz Sedlak - wielki uczonek, twórca polskiej bioelektroniki;
- Leszek Kołakowski - filozof i publicysta;
- Andrzej Wajda - reżyser filmowy;
- Maria Fołtyn - słynna polska śpiewaczka operowa i propagatorka muzyki Moniuszki;
- Iga Cembrzyńska - aktorka;
- Jerzy Połomski - piosenkarz